

Yttrande

(Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

Datum (2025-02-04)

Nr (45)

Yttrande angående – Yrkande angående Ordning och reda vid demonstrationer

Yttrandet

I Sverige finns ett starkt straffrättsligt skydd mot hatpropaganda på rasistiska grunder, bland annat genom straffansvaret för hets mot folkgrupp. Därutöver utökades lagen under 2024 för att ytterligare inskräpa olagligheten i att förneka internationella brott och uppmåna till våld. Vidare är det i dagsläget förbjudet att använda symboler som kan falla inom regleringen för hets mot folkgrupp. Statliga utredningar kring utvidgning av förbudet till att gälla vissa symboler har visat att lagstiftningen som råder är ändamålsenlig och att införa lokala förbud mot symboler skulle sannolikt strida mot yttrandefriheten och därmed vara olagligt.

Enligt polislagen (1984:387) 13 § får polisen, om någon genom sitt uppträdande stör den allmänna ordningen eller utgör en omedelbar fara för denna, när det är nödvändigt för att ordningen skall kunna upprätthållas, avvisa, avlägsna eller omhänderta denne från ett visst område eller utrymme. Detsamma gäller om en sådan åtgärd behövs för att en straffbelagd handling skall kunna avvärjas. Vi ser därför ingen anledning att uppdra till stadsledningskontoret att påpeka för polisen vikten av att inskräpa lagen.

Nytt yrkande

(KD, M, D, L)

2024-01-29

Yrkande angående – Ordning och reda vid demonstrationer

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda möjligheten att uppdatera de lokala ordningsföreskrifterna för Göteborgs kommun med ett förtydligande om att terrorlistade organisationers symboler och emblem inte får förekomma i samband med demonstrationer och liknande allmänna sammankomster på allmän plats.
2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att vid lämpliga samrådsforum med polismyndigheten framföra önskemål om att de i samband med beviljande av demonstrationstillstånd tydligare framför ordningskrav såsom att inte klättra på statyer och användning av pyroteknik.

Yrkandet

Grundläggande bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på offentlig plats finns i ordningslagen, men i förordningen (SFS 1993:1632) återfinns även ett bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (SFS 1993:1617). Dessa lokala ordningsföreskrifter innehåller ytterligare bestämmelser om hur den allmänna ordningen i en kommun som Göteborgs Stad ska upprätthållas. På senare tid har vår stad på ett negativt sätt uppmärksamats för att både tillståndsgivna och icke tillståndsgivna demonstrationer innehållit inslag som vi menar inte hör hemma i vår stad. Det handlar inte minst om flaggor med terrorlistade organisationers emblem, men det har även förekommit andra inslag såsom att demonstranter har klättrat upp på statyer som också har vandaliserats och vanpryts eller användande av pyroteknik.

Alla människor i Sverige har grundlagsskyddade fri- och rättigheter där yttrandefrihet, mötesfrihet och demonstrationsfrihet ingår. Det innebär bland annat att man får uttrycka sina åsikter och närvara vid allmänna sammankomster, som vid demonstration. Detta är ett viktigt inslag i en demokrati. Det finns dock begränsningar i dessa friheter vilka stipuleras bland annat i lagen om hets mot folkgrupp och i ordningslagen. För cirka 1,5 år sedan kom även den nya terroristbrottslagen som bland annat gör samröre eller offentligt uppmåla och rekrytera till samröre med en terroristorganisation straffbart.

Som framgick av propositionen hotar terrorism inte enbart internationell fred och säkerhet, utan även nationell säkerhet och grundläggande fri- och rättigheter och måste bekämpas med kraft. Ett framgångsrikt arbete mot terrorism bygger inte minst på effektiva förebyggande åtgärder mot våldsbejakande extremism.

De lokala ordningsföreskrifterna syftar till att allmän ordning, även i samband med grundlagsskyddade demonstrationer. Vi menar att terrorromantik inte hör hemma i

Göteborg. Det bör därför utredas om de lokala ordningsföreskrifterna kan kompletteras med att terrorlistade organisationers symboler och emblem inte får förekomma i samband med demonstrationer och liknande allmänna sammankomster på allmän plats.

Vi menar också att det finns ett behov av att polismyndigheten tydliggör vilka krav och regler som gäller vid allmänna sammankomster. Detta önskemål kan med fördel förmedlas vid lämpliga samrådsforum mellan Göteborgs stad och polisen.